

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

S. 157. 33.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

MEDDELELSER

OM

HORSENS STATSSKOLES

FORBEREDELSESSKOLE

I SKOLEAARET 1903—1904.

Fællesundervisning.

Da Statsskolen fra det nye Skoleaars Begyndelse ogsaa optager Piger i sine Mellemskoleklasser, indrettes fra samme Tidspunkt Forberedelsesskolen til at være Fællesskole for Drengene og Piger gennem alle sine Klasser. Pigerne faar 3 ugentlige Timers Undervisning i Haandgerning, 2 Timer Gymnastik samt (i hvert Fald i de 3 øverste Klasser) 1 Time Sløjd som valgfrit Fag; i øvrigt vil Undervisningen være fælles for Piger og Drengene.

Eleverne.

Antallet af Forberedelsesskolens Elever var ved Udgangen af Skoleaaret 1902 - 1903 i de daværende 6 Klasser i alt 136. Da Statsskolen efter den nye Skolelov har faaet een Klasse til fra neden af, optog den Elever baade fra 6te og 5te Klasse, i alt 52, nemlig 23 i 1ste Real- og studerende Klasse og 29 i 1ste Mellemskoleklasse; 5 udmeldtes af Skolen. Ved dette Skoleaars Begyndelse var der i de nuværende 5 Klasser 95 Elever, i Aarets Løb er der optaget 9 Elever og udgaaet 1 Elev. Det nuværende Elevantal er altsaa 103. Eleverne anføres her i Bogstavorden med Angivelse af Faderens Stilling.

V. Klasse.

1. V. Andersen (Snedkermester). 2. A. H. S. Bang (Toldinspektør). 3. O. Berg (Handelsrejsende). 4. K. V. Bjerre (Adjunkt). 5. S. B. Dinsen (Bogtrykker). 6. A. Graversen (Skomagermester). 7. J. V. K. Hansen (Fotograf). 8. S. Hansen (Manufakturhandler). 9. K. B. Hygom (Kæmner). 10. M. Høy (afd. Skipper). 11. C. E. K. Jakobsen (Købmand). 12. A. F. Jensen (Mekaniker). 13. E. V. Jensen (Sognefoged, Gaardejer). 14. H. K. Jessen (Købmand). 15. S. Kjær (Lojtnant, Proprietær). 16. C. G. Koch (Proprietær). 17. O. B. Kraft (Dr. phil., Inspektionsassistent). 18. H. G. Kraul (Kreaturhandler). 19. K. V. C. B. Moldenhawer (Skovrider). 20. A. J. Muchitsch (Fabrikant). 21. H. E. Møller (Redaktør). 22. C. C. Nielsen (Møller). 23. C. C. Ottosen (Adjunkt). 24. E. P. H. Overbye (Købmand). 25. N. F. Palludan Nielsen (Købmand). 26. H. M. Petersen (Smedemester). 27. Aa. J. Th. Richter (Byfogedfuldmægtig). 28. B. G. Scheving (Apoteker). 29. S. Schouenborg (Bogholder). 30. H. W. Spange (Kasserer). 31. H. Ziegler-Sørensen (Sagfører)

IV. Klasse

1. S. C. G. Hoë Andersen (Postexpedient). 2. J. A. Balslev (Landinspektør). 3. M. A. P. Bie (Herredsfoged). 4. I. P. A. Iversen (afd. Købmand). 5. E. S. Lind (Købmand). 6. V. Lorentzen (Proprietær). 7. K. G. Matzen (Herredsfuldmægtig). 8. A. R. W. Nørbæk (afd. Montør). 9. G. W. Olesen (Sognepræst). 10. Aa. Pedersen (Redaktør). 11. J. C. Funch Rosenberg (Købmand). 12. C. J. V. Simonsen (Købmand). 13. P. Skovgaard (Gaardejer). 14. V. Wittrup (Overretssagfører). 15. V. Laursen-Wulff (Restaurator). 16. H. A. Lassen Ørnfelt (Købmand).

III. Klasse.

1. H. E. Balslev (Landinspektør). 2. H. Berg (Handelsrejsende). 3. J. Bredstrup (Købmand). 4. G. T. Eriksen (Købmand). 5. H. Graversen (Skomagermester). 6. N. J. Høy (afd. Skipper). 7. J. P. Jensen (afd. Forpagter). 8. J. R. Jensen (Boghandler). 9. F. G. Klæbel (Frisør). 10. A. C. H. Koch (Proprietær). 11. C. E. Koch (Jernbaneassistent). 12. K. Lichtenberg (Læge). 13. S. P. Nielsen (Blikkenslagermester). 14. C. E. Rasmussen (fhv. Gaardejer). 15. E. Rauer (afd. Fabrikant). 16. H. C. B. Sørensen (Dyrlæge). 17. H. M. Sørensen (Gæstgiver). 18. J. H. Thomsen (Hotelejer). 19. C. Wegge (Skovrider).

II. Klasse

1. C. E. G. Bie (Herredsfoged). 2. N. F. Boesen (Skræddermester). 3. J. P. P. Carstensen (Maskinmester). 4. I. C. Christensen (Købmand). 5. Aa. V. S. Erichsen (Sadelmagermester). 6. C. F. P. Jensen (Gymnastiklærer). 7. F. C. Lund (Rektor). 8. G. H. V. Mohr (Murermester). 9. E. Morch (Købmand). 10. J. C. Nielsen (Kobbersmedemester). 11. H. K. Nielsen (Kobbersmedemester). 12. O. V. A. Overbye (Købmand). 13. K. H. S. Petersen (Købmand). 14. C. J. O. Ramm (Inspektør). 15. S. Rix (Købmand). 16. Aa. T. Sørensen (Postekspedient). 17. C. T. Ohlenschläger (Købmand).

I. Klasse.

1. C. I. Hoë Andersen (Postekspedient). 2. O. Christensen (Købmand). 3. R. V. C. Ekeroth (Fattiginpektør). 4. P. C. Th. Eriksen (Købmand). 5. K. V. Gerdes (Proprietær). 6. H. M. Hoffmann Hansen (Drejer). 7. H. P. L. F. Hansen (Købmand). 8. H. Helms (Apoteker). 9. O. P. K. Jakobsen (Købmand). 10. K. Jørgensen (Toldkontrollør). 11. O. H. Jørgensen (Tobaksfabrikant). 12. H. E. Muchitsch (Fabrikant). 13. E. H. Ravnsborg (Restaurator). 14. Aa. Schoch (Isenkræmmer). 15. T. B. Soderberg (Læge). 16. V. M. Sørensen (Dyrlæge). 17. H. M. Thomsen (Borstenbindermester). 18. S. Thomsen (Hotelejer). 19. H. Laursen-Wulff (Handelsgartner). 20. M. Laursen-Wulff (Handelsgartner).

Undervisningen

I de forskellige Undervisningsfag er i det forløbne Skoleaar (1903—1904) følgende læst eller indøvet:

V. Klasse

Dansk og Dansk Stil (7 Timer, cand. theol. Hjorth) Joakim Larsens danske Lærebog. En Del Digte er lærte udenad, Grammatikkens Hovedtræk er indøvede. Der er skrevet 4 Stile egentlig, 3 paa Skolen (Diktat og lettere Genfortællinger) og een (Afskrivning) i Hjemmet, ialt ca. 135.

Religion (2 Timer, Frk. Therkelsen). Efter Balslevs Bibelhistorie: Det gamle Testamente. Af det nye Testamente: fra Paulus til Kirkens Historie. Efter Balslevs Lærebog: Budene, Troen og Bonnen. Nogle Salmer.

Historie (3 Timer, Hjorth). Ottosens Fædrelandshistorie fra „Det danske Samfund“ til Christian IX.

Geografi (2 Timer, Frk. M. Gad). En Globus og Europas Kort er forklaret og gennemgaaet. Efter Bohr og Hassager er læst: Danmark, den skandinaviske Halvø, Rusland, Holland, Belgien og Tyskland.

Naturhistorie (2 Timer, Frk. Waagepetersen). Med Benyttelse af Præparater og et naturhistorisk Atlas er gennemgaaet: Fugle, Firben, Staalorm, Snog, Hugorm, Frø, Salamander; Ferskvands- og Saltvandsfisk. Oldenborren; Bier, Myrer, Sommerfugle, Fluer og Myg. Husdyrene. Lidt Botanik.

Regning (6 Timer, Adjunkt Fledelius). Forholdsregning er indøvet saavel i Tavleregning som i Hovedregning, henholdsvis efter Meier I og Femmer I. Desuden er Regning med alm. Brøk og Decimalbrøk indøvet i det Omfang, der kræves til Optagelse i Mellemskolen. Hjemmeregning een Gang ugentlig.

Skrivning (2 Timer, Frk. M. Gad). Der er skrevet i Overintendant Jørgensens Skrivehæfter; i Slutningen af Aaret tillige Indøvelse i Afskrift efter J. Larsens Læsebog.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Som 4de Klasse. Desuden Springning paa Bom. I Sommertiden Langbold.

Sang (1 Time, Adjunkt Ottosen). Salmer og Fædrelands-
sange samt Nodelæsningsøvelser.

IV. Klasse.

Dansk og Dansk Stil (6 Timer, Frk. Therkelsen). Til Oplæsning er brugt J. Larsens Læsebog, 2den Del. Genfortælling. Grammatik indøvet ved Analyse. Nogle Digte er lærte udenad. Diktatstile og Retskrivningsøvelser efter Mogensen og Halle's Elevens Bog, 1ste Hæfte. 1 Gang om Ugen Afskrift hjemme.

Religion (2 Timer, Hjorth). Balslevs Bibelhistorie: S. 53 til Apostlen Paulus. En Del Salmer.

Historie (2 Timer, Hjorth). J. Ottosens Fædrelandshistorie for Folkeskolen: S. 1—12, 36—89.

Geografi (2 Timer, Frk. Pallesen). Efter Bohr og Hassager er læst: Frankrig, Schweiz, Tyskland, Østrig-Ungarn samt de 3 sydeuropæiske Halvøer.

Naturhistorie (2 Timer, Frk. Waagepetersen). Pattedyrene og de mest kendte Fugle er gennemgaaede mundtlig med Benyttelse af Præparater og Tegninger paa den sorte Tavle.

Regning (5 Timer, Frk. M. Gad). Der er regnet Multiplikation og Division i ubenævnte Tal samt Addition, Subtraktion og Multiplikation i benævnte Tal. Meiers Regnebog I og Fem-

mers Hovedregningsopgaver I er benyttet. Hjemmeregning een Gang om Ugen.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Som III. Klasse; i Sommertiden Lege i fri Luft.

Sang (1 Time, Ottosen). Som V. Klasse.

III. Klasse.

Dansk og Dansk Stil (4 Timer Frk. M. Gad, 2 Timer Frk. I. Gad). Til Oplæsning er brugt J. Larsens Læsebog I, det læste er genfortalt. Nogle Vers er lærte udenad. Begyndelsesgrundene i Grammatik er indøvede. Der er skrevet Diktat samt Stil efter Mogensens og Halle's Elevens Bog, 1ste Hæfte. Een Gang om Ugen Afskrift efter Bog hjemme.

Religion (2 Timer, Frk. Therkelsen). Balslevs Bibelhistorie: fra Moses til Jøderne under Ægyptere og Syrere. Nogle Salmer.

Historie (2 Timer, Frk. Therkelsen). Ejler Mollers Danmarkshistorie: Fra Kristendommens Indforelse til Valdemar Atterdag. Fortællinger af Sagnhistorien.

Geografi (2 Timer, Hjorth). Efter Bohr og Hassager: Norge og Sverrig, Rusland, Holland og Belgien, England, Schweiz.

Regning (5 Timer, Hjorth). De fire Regningsarter med ubenævnte Tal er indøvede saavel i Hoved- som Tavleregning. Meiers Regnebog I og Femmers Hovedregningsopgaver I er benyttede. Hjemmeregning een Gang om Ugen.

Skrivning (4 Timer, Frk. M. Gad). Jørgensens Skrivehæfter er anvendte.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Som II. og I. Klasse, desuden Øvelser i Stige og Spring paa Bomsaddel og Plint.

Sang (1 Time, Ottosen). Lette Salme- og Sangmelodier med letfattelige, barnlige Tekster.

II. Klasse.

Dansk og Diktat (6 Timer, Frk. Therkelsen). Til Oplæsning er brugt Julie Heins Læsebog, 2den Del. Genfortælling og Stavning. Nogle fortællende Digte. Afskrivning efter Bog og Diktat.

Anskuelsesundervisning (1 Time, Frk. Therkelsen). De Emner, der er talt om, er: Sanserne. Det menneskelige Legeme. Maaneder, Uger og Dagens Hovedtider, Dogn og Jævndogn. Skoven, nogle af dens Træer og Buske. Gartneren og hans Virksomhed, Arbejdet paa Marken m. m.

Religion (2 Timer, Hjorth). Efter Balslevs Bibelhistorie: Fra Skabelsen til Moses. Gennem mundtlig Fortælling og Samtale er gennemgaaet Tiden fra Moses til Saul. Nogle Salmer.

Geografi (2 Timer, Frk. Pallesen). Danmark (med Bilande) mest mundtlig gennemgaaet efter Kort.

Regning (5 Timer, Hjorth). I Tavleregning er Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte og ensbenævnte Tal indøvet efter Meiers Regnebog I, i Hovedregning de samme Regningsarter samt Division med smaa Tal til Dels efter Femmers Hovedregningsopgaver. Regningsarterne er altid i længere Tid indøvet i Hovedregning, før der begyndes paa Tavleregning.

Skrivning (4 Timer, Frk. Therkelsen). Jorgensens Skrivebog, 1ste og 2det Hæfte.

Gymnastik 3 Timer, Frk. Waagepetersen). Som I. Klasse.

Sang (1 Time, Ottosen). Som III. Klasse.

I. Klasse.

Dansk og Skrivning (11 Timer, Frk. I. Gad). Julie Heins Læsebog. Læsning, Stavning, Genfortælling og Samtale paa Grundlag af det læste. Nogle Smaadigte er lærte udenad. Af-skrivning efter Bog. Skrivning paa Tavle, i Slutningen af Aaret i Skrivebog med Blyant.

Anskuelsesundervisning (2 halve Timer, Frk. Therkelsen). Billeder og enkelte Genstande er vist Børnene. Indledende Samtaler om Børnenes Alder, Navne, Bopæl, Skolevej. Iagttagelser fra deres Omgivelser, Legepladsen, Klasseværelset og Skolebygningen. Huset og dets Indretning, Bohave og Redskaber m. m.

Religion (2 halve Timer, Frk. Therkelsen). Fortællinger af det gamle Testamente til Moses. Jesu Fødsel og Barndom. Nogle lette Salmever.

Regning (6 Timer, Frk. M. Gad). Tallene til 100 er indøvede ved Hjælp af Klodser. I Hovedregning er de fire Regningsarter indøvede med smaa Tal, i Tavleregning Addition og Subtraktion.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Fritstaaende Øvelser; Klavring, Øvelser i Ribber og Bom. Gang- og Løbeøvelser, lettere Springøvelser. I Sommertiden Lege i fri Luft.

Tegning og Sløjd.

Tegning (Frk. Waagepetersen). I II.—V. Klasse har Eleverne haft een Time Tegning om Ugen. I II. og III. Klasse tegner Eleverne i Stoks Tegnebog. I IV. og V. Klasse tegnes

der efter Tegneinspektørens Fortegninger, dog kun Tegninger med rette Linier.

Sløjd (Frk. Waagepetersen). Hver Klasse har haft 2 Timer egentlig. I de første 3 Klasser arbejdes der kun med Sav, Hammer og Maalestok, i de to sidste desuden med Høvl. Sløjd-undervisningen drives efter Hr. Aksel Mikkelsens System.

Skolebetalingen.

Betalingen for Skolegang er i I. Klasse 4 Kr. 50 Øre, II. Klasse 5 Kr. 50 Øre, III. Klasse 7 Kr., IV. Klasse 8 Kr., V. Klasse 9 Kr. Skolepengene betales forud. For Juni og Juli Maaned udstedes der Regning paa een Gang ved Juni Maanedes Begyndelse. Naar to eller flere Søskende samtidig besøger Skolen, betaler den første fuldtud, for de øvrige nedsættes Skolebetalingen med en Krone om Maaneden. Udmeldelse for Juni og Juli Maaned modtages ikke.

Bogfortegnelse for 1904 – 1905.

5te Klasse.

Dansk. J. Larsens danske Læsebog, 3die Del. Bonfils og Hansen Tybjerg: Danske Vers.

Religion. Luthers lille Katekismus. Balslevs Bibelhistorie. En Salmebog.

Historie. Ottosen: Fædrelandshistorie for Folkeskolen.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas.

Naturhistorie. Et naturhistorisk Atlas.

Regning. Meiers Regnebog I Femmers Hovedregning I.

Sang. Sange for Skolen og Hjemmet, udgivne af en Lærereforening. Ottosens Lovsangsboek.

4de Klasse.

Dansk. Slomanns danske Læseboek, 2den Del. Bonfils og Hansen Tybjerg: Danske Vers.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. En Salmebog.

Historie. Eiler Møllers Fædrelandshistorie.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas.

Regning. N. N. Meiers Regneboek I. Femmers Hovedregning I.

Sang. Som 5te Klasse.

3die Klasse.

Dansk. Naar Heins Læsebog II er læst igennem, anskaffes Slomanns Læsebog I. Bonfils og Hansen Tybjerg: Danske Vers.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. En Salmebog.

Historie. Eiler Møllers Fædrelandshistorie.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas.

Regning. Meiers Regnebog I. Femmers Hovedregning I.

Sang. Som 5te Klasse.

2den Klasse.

Dansk. J. Heins Læsebog, 2den Del.

Religion. Balslevs Bibelhistorie

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas.

Regning. Meiers Regnebog I.

Sang. Som 5te Klasse.

1ste Klasse

Dansk. J. Heins Læsebog for de mindste.

Eleverne vil ved Skoleaarets Begyndelse faa Underretning om, hvad der skal anskaffes til Undervisning i *Skrivning*, *Tegning*, *Haandgerning* og *Slojd*.

Der bør ikke skrives Navn i Bøgerne, for de er foreviste paa Skolen.

Aarsprøven.

For 5te Klasse bortfalder Aarsprøven i Forberedelsesskolen, da den anordnede Optagelsesprøve til Statsskolen finder Sted i selve Statsskolen, den skriftlige Prøve Fredag den 1ste Juli Kl. 2--5, den mundtlige Prøve Lørdag den 2den Juli Kl. 8--3. Derefter fortsætter Disciplene regelmæssig Skolegang i Forberedelsesskolen indtil Skoleaarets Afslutning.

I 1ste Klasse afholdes der ikke Eksamen.

I 4de, 3die og 2den Klasse holdes Eksamen efter følgende Skema:

	4de Klasse	3die Klasse	2den Klasse
Lørdag 2. Juli	9-11 Skriftlig Regning 12 Religion	Regelm. Skolegang	Regelm. Skolegang
Mandag 4. Juli	10 Historie 12 Naturhistorie.	12 Dansk	10 Geografi 12 Religion
Tirsdag 5. Juli	10 Dansk 12 Geografi	10 Geografi 12 Religion	12 Regning
Onsdag 6. Juli	10 Regning	10 Regning	10 Dansk

Til at overvære denne Aarsprøve indbydes Forældre og øvrige interesserede.

Torsdag den 7de Juli Kl. 9 meddeles Udfaldet af Aarets Arbejde, hvorefter Sommerferien begynder.

Fredag den 19de August Kl. 11 begynder det nye Skoleaar.

Horsens, i Juni 1904.

C. Fledelius.
